

_____ hokimligi
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ maktabgacha va
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
____-umumiy o'rta ta'lim maktabi
boshlang'ich sinf o'qituvchisi

_____ning
2025-2026-o'quv yili 2-sinf
matematika fanidan II chorak uchun

DARS

ISHLANMALARI

DIQQAT

Unutmang!!! Ushbu hujjat sizga hech kimga tarqatmaslik sharti bilan **OMONAT** qilib berildi. Agar ushbu hujjat sizga boshqalar orqali kelib qolgan bo'lsa ham **OMONAT** hisoblanadi.

Ushbu **OMONAT**ni faqat o'zingiz uchun foydalaning. Hech kimga bermang, hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Tijoriy maqsadda foydalanmang.
Internet va Veb-sayitlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Telegram orqali admin **Nabiyev Zokirjon**
bilan bog'lanish **90-530-68-66** yoki **Nza456**

2025-2026-o‘quv yili 2-sinf matematika fanidan II chorak uchun
taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Yuzlik. Yuzliklar bilan hisoblash	1		
2.	Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilish	1		
3.	Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilish	1		
4.	Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilish	1		
5.	Uch xonali sonlarni taqqoslash	1		
6.	Uch xonali sonlarni taqqoslash	1		
7.	Uch xonali sonlarni taqqoslash	1		
8.	Uch xonali sonlarni qo‘shish	1		
9.	Uch xonali sonlarni qo‘shish	1		
10.	Uch xonali sonlarni ayirish	1		
11.	Uch xonali sonlarni ayirish	1		
12.	Uch xonali sonlarni ayirish	1		
13.	Uch xonali sonlarni qo‘shish va ayirish	1		
14.	Bir nechta sonni ustun ko‘rinishida qo‘shish	1		
15.	Bir nechta sonni ustun ko‘rinishida qo‘shish	1		
16.	3-nazorat ishi	1		
17.	Xatolar ustida ishlash	1		
18.	Loyiha	1		
19.	Metr, detsimetr, santimetr	1		
20.	Metr, detsimetr, santimetr	1		
21.	Metr, detsimetr, santimetr	1		
22.	Metr, detsimetr, santimetr	1		
23.	Detsimetr, santimetr, millimetr	1		
24.	Siniq chiziqning uzunligi. Ko‘pburchak perimetri	1		

25.	Qo‘shish va ayirish operatsiyalari, ularning bog‘liqligi	1		
26.	Qo‘shish va ayirish operatsiyalari, ularning bog‘liqligi	1		
27.	Tenglamalar	1		
28.	Teskari operatsiyalar	1		
29.	Soat va minut	1		
30.	Soatlar va minutlar ishtirok etgan ifodalarni hisoblash	1		
31.	Soatlar va minutlar ishtirok etgan ifodalarni hisoblash	1		
32.	Mantiqiy masalalar	1		
33.	Mantiqiy masalalar	1		
34.	4-nazorat ishi	1		
35.	Xatolar ustida ishlash	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yuzlik. Yuzliklar bilan hisoblash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yuzlik. Yuzliklar bilan hisoblash, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

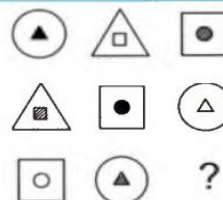
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

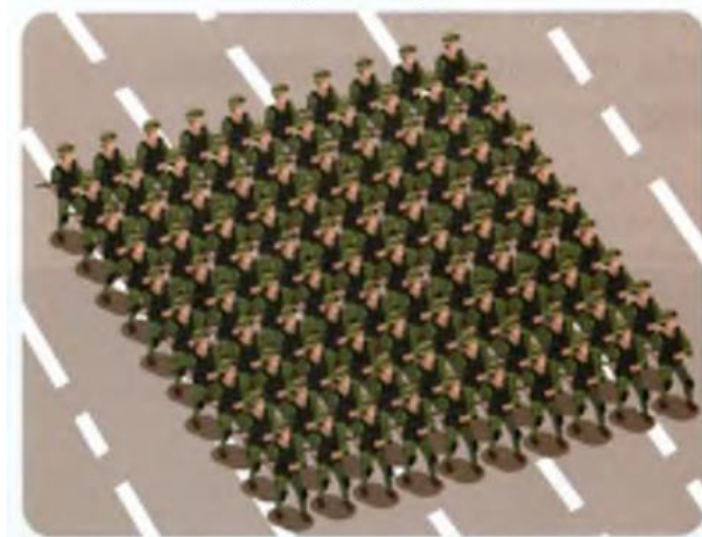
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir askar safda shaxsiy nomerga ega. Jadvaldagi son askarning o'z joyida turganligini ko'rsatadi. Qaysi nomerlar tushirib qoldirilgan?

Yondosh mavzu:
harbiy

Yuzliklar, o'nliklar
sonlarning o'qilishi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12		14	15	16	17		19	20
21	22	23	24	25	26		28	29	30
	32	33	34		36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48		50
51	52		54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68		70
71	72	73	74	75	76	77		79	80
81	82	83	84	85		87	88	89	90
91	92		94	95	96	97	98	99	100

2. 100 soni ko'p hollarda yuzlik deb ataladi: $100 = 1$ yuzlik.
Bir nechta yuzlikdan iborat sonlarning o'z nomi bor:

Yuz	Ikki yuz	Uch yuz	To'rt yuz	Besh yuz
100	200	300	400	500
1 yuzl.=10 o'nl.	2 yuzl.=20 o'nl.	3 yuzl.=30 o'nl.	4 yuzl.=40 o'nl.	5 yuzl.=50 o'nl.

Olti yuz	Yetti yuz	Sakkiz yuz	To'qqiz yuz	Ming
600	700	800	900	1 000
6 yuzl.=60 o'nl.	7 yuzl.=70 o'nl.	8 yuzl.=80 o'nl.	9 yuzl.=90 o'nl.	10 yuzl.=100 o'nl.

Ularda nechta raqam bor?

3. Turli harbiy qismlarning kiyimi turlicha. Agar ko'k beretkalarda 2 yuz harbiy yashil beretlarda 4 yuz harbiy va qora beretkalarda 3 yuz harbiy safda bo'lsa, bayram namoyishida hammasi bo'lib qancha odam qatnashadi?

4. Harbiy avtomobillar paradi 35 minut, samolyotlar paradi 15 minut davom etadi. Harbiy texnika paradi jami necha minut davom etadi?

5. Harbiy oilalar uchun ikkita uy qurildi. Birinchi uyda 3 yuzta, ikkinchi uyda 2 yuzta ko'p xonadon bor. Harbiy oilalar uchun jami qancha xonadon tayyorlandi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilishi, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Jadvaldan faqat transport xodimlarini tanlang va ularning nomerlarini ayting.

100	Haydovchi	600	Styuardessa
200	Muhandis	700	Konduktor
300	Poyezd mashinisti	800	Bo'yoqchi
400	Uchuvchi	900	Tikuvchi
500	Oshpaz	1 000	Provodnik

Yuzl.	O'nl.	Birl.
3	2	4
uch yuz	yigirma	to'rt

2. Aeroportda 6 ta kassa ishlaydi. Har bir kassada nechta chipta sotildi?

- (3 yuzl. 5 o'nl. 8 birl.) (8 yuzl. 3 o'nl. 5 birl.) (5 yuzl. 7 o'nl. 9 birl.)
 (7 yuzl. 6 o'nl. 2 birl.) (7 yuzl. 6 o'nl. 2 birl.) (1 yuzl. 6 o'nl. 7 birl.)

3. Bu avtomobillar jami necha kilogramm yuk olib ketmoqda?
 Qaysi avtomobil ko'p va qancha ko'p yuk olib ketmoqda?

400 kg shakar va 300 kg un	600 kg shakar va 200 kg un

4. Har bir transportda yurish uchun yo'l chiptasi o'z nomeriga ega. Chiptalarnu tartib bilan sanang:
 325 dan 337 gacha; 195 dan 207 gacha;
 486 dan 493 gacha; 698 dan 705 gacha.

5. Taxi xizmatida 4 yuzta haydovchi kunduzgi smenada va 2 yuzta haydovchi tungi smenada ishlaydi. Ushbu xizmatda jami necha nafar haydovchi ishlaydi?

6. Agar yukning umumiy massasi 40 kg dan ko'p bo'lsa, yo'lovchi ortiqcha massa uchun qo'shimcha pul to'lashi kerak. Qaysi yo'lovchilar qo'shimcha pul to'lashlari kerak? Tengsizlik ko'rinishida yozing.

7 kg 27 kg	3 kg 19 kg	35 kg 9 kg	5 kg 28 kg
---------------	---------------	---------------	---------------

7. Parvoz davomida styuardessa 16 stakan qahva, qahvadan 7 stakan ko'p sharbat va qahva va sharbat birgalikda necha stakan bo'lsa, shuncha stakan suv tarqatdi. Parvoz oxirida styuardessa nechta stakan yig'ib oladi?

8. Uch xonali sonlar ko'rinishida yuzing:

3 yuzl. 4 o'nl. 1 birl. 8 yuzl. 9 o'n. 4 birl.

5 yuzl. 6 o'nl. 8 birl. 6 yuzl. 3 o'nl. 8 birl.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilishi, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

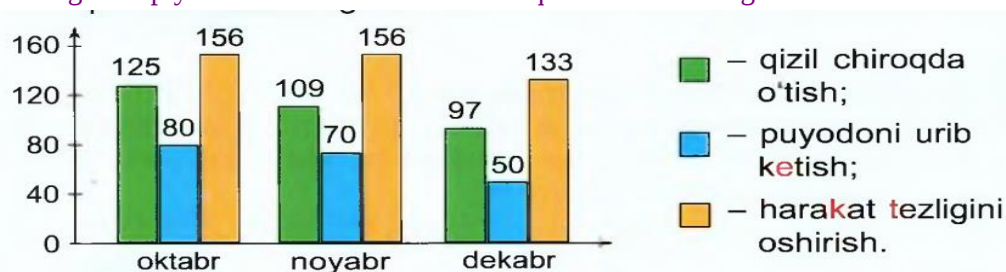
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Aniqlang:

a) Noyabr oyida qanday yo'l hodisalari koproq sodir boldi?

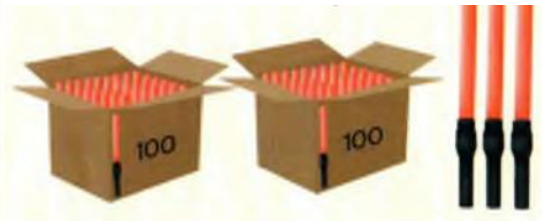
b) Qaysi oyda piyodalar bilan yo'l transport hodisasi kam sodir bo'lgan?

d) Noyabrdan dekabrgacha piyodalar bilan YTH holatlari qancha kam bo'lgan?

2. Rasm yordamida YPX_xodimlari uchun nechta jezlar keltirilganligini aniqlang.

$200 + 3$
2 yuzl. 0 o'nl. 3 birl.
203

3. Har bir ustundagi sonlarni o'qing. Ularning umumiy jihatlari nimada va nima bilan farqlandi?

604 208 501 307
406 802 105 703

4. Namuna bo'yicha hisoblang:

$700 + 6 = 7$ yuzl. 6 birl. $= 706$

$400 + 8$ $300 + 7$ $900 + 6$ $100 + 9$

5. Ertalab soat 7 dan 8 gacha DIX posti orqali 3 yuzta avtomobil, ertalab soat 8 dan 9 gacha esa undan 100 ta ko'p avtomobil o'tdi. Ikki soat ichida post orqali qancha avtomobil o'tdi?

6. Toshkentdan ko'rsatilgan shaharlarning har birigacha bo'lgan masofani aniqlang. Ularning har birigacha nechta butun yuzlik kilometr?

Andijon	> 447 kilometr
Buxoro	> 600 kilometr
Jizzax	> 203 kilometr
Qarshi	> 558 kilometr
Navoiy	> 509 kilometr
Namangan	> 432 kilometr
Samarqand	> 300 kilometr
Termiz	> 708 kilometr
Farg'ona	> 419 kilometr

7. Har bir belgining barcha tomonlari teng. Bu belgilarning perimetrlarini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarning nomlanishi va yozilishi, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Maxsus xizmatlar va ularning telefon nomerlari o'rtasidagi moslikni toping:

Tez tibbiy yordam 101

Gaz xizmati 102

Yong'in xavfsizligi xizmati 103

Ichki ishlar xizmati 104

2. Kasalxonaga shifokorlar uchun bir martalik niqoblar olib kelindi. Rasm bo'yicha qancha niqob olib kelinganini aniqlang.

$$200 + 40 =$$

2 yuzl. 4 o'nl. 0 birl. =

$$= 240$$

3. Sonlarni namuna bo'yicha yozing.

$$8 \text{ yuzl. } 5 \text{ birl.} = 805$$

$$6 \text{ yuzl. } 3 \text{ birl. } 2 \text{ yuzl. } 9 \text{ birl.}$$

$$1 \text{ yuzl. } 4 \text{ o'nl. } 7 \text{ yuzl. } 2 \text{ o'nl.}$$

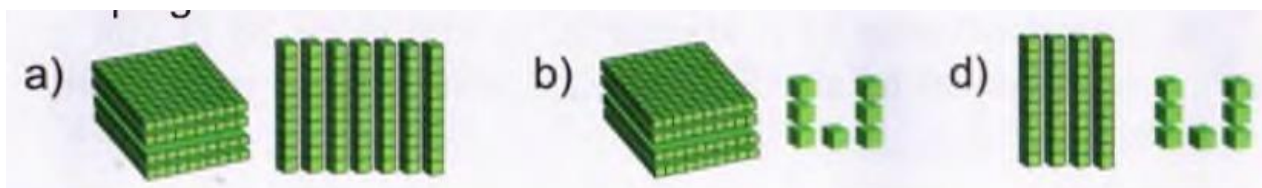
$$879 = 800 + 70 + 9$$

$$782 \ 413 \ 658 \ 520$$

$$400 + 20 = 4 \text{ yuzl. } 2 \text{ o'nl. } 0 \text{ birl.} = 420$$

$$500 + 60 \ 100 + 30 \ 600 + 60 \ 900 + 70$$

4. 407, 470, 47 sonlari uchun mos keladigan modellarni toping.

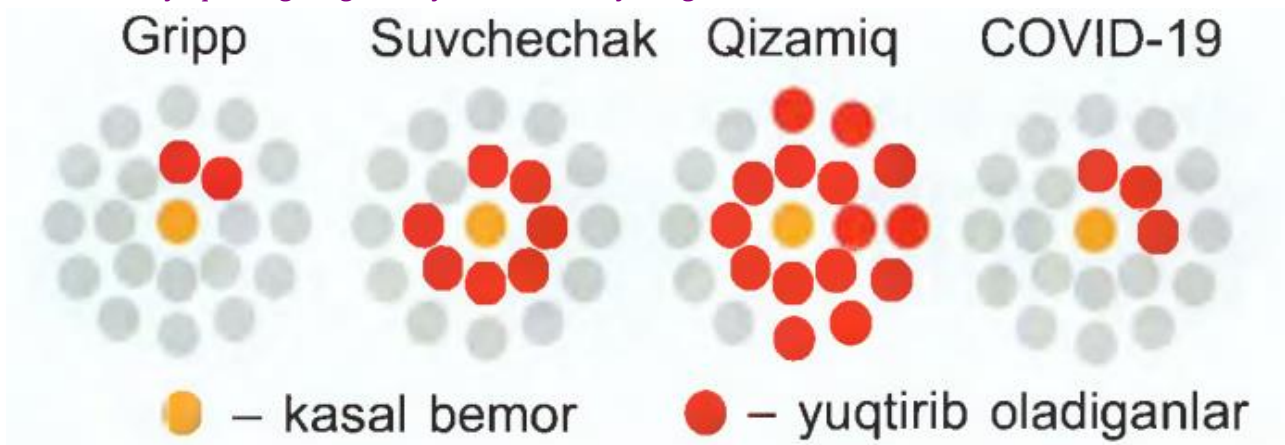
5. Tenglamalarni yeching.

$$400 + x = 408 \ 300 + a = 310 \ m + 40 = 640$$

$$700 + y = 706 \ 200 + b = 280 \ n + 2 = 802$$

6. Grippga qarshi emlashni 87 nafar maktab o'quvchisi olishi kerak. Birinchi kun 29 nafar, ikkinchi kun 5 nafar ko'p o'quvchi emlangan. Yana necha nafari o'quvchi emlanishi kerak?

7. Rasmda bitta bemor atrofdagi nechta odamga kasallikni yuqtirishi mumkinligi ko'rsatilgan. Kasalliklar nomlarini ular yuqumliligining kamayishi tartibida yozing.-

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni taqqoslash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni taqqoslash, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

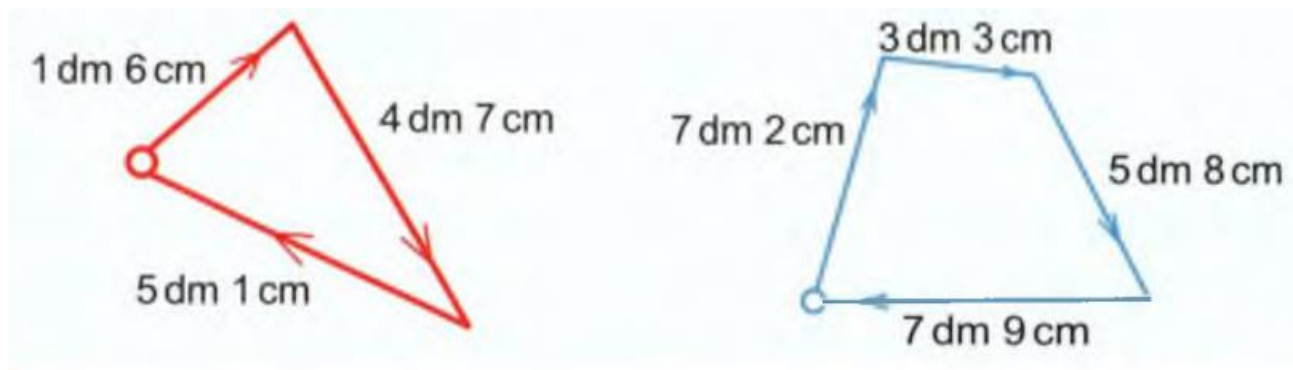
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Sherzod sonlarni yuzliklar, o'nliklar va birliklarga ajratuvchi dastur yaratdi. Dasturning to'g'ri ishlayotganligini tekshiring.

Sonlar	Yuzliklar	O'nliklar	Birliklar
532	5	3	2
530	5	3	0
402	4	0	2
21	2	1	0

3. Savollarga javob bering. O'z javobingizni tushuntirib bering.

- Sherzod 576 qator kod yozdi. Aziz shu vaqt ichida 372 qator kod yozdi. Kim ko'proq yozgan?
 - Elektron jurnalda 280 nafar 1-sinf o'quvchilari va 285 nafar 2-sinf o'quvchilari yozilgan. Qaysi sinf o'quvchilari elektron jurnalda ko'proq yozilgan?
 - Diskning A tomonida 230 ta o'yin, B tomonida esa 225 ta o'yin yozilgan. Qaysi tomonda ko'proq o'yin yozilgan?
4. Robot chizmada chizilgan yo'ldan o'tishi kerak. Chizma bo'yicha robot bosib o'tgan yo'lning umumiy uzunligini aniqlang.

- Anvar kompyuter o'yinida tanga yig'adi. Dushanba kuni u masalalarni yechgani uchun 26 tanga va boshqotirmalarni yechgani uchun 18 tanga oldi, seshanba kuni esa 14 tanga masalalar uchun va 25 tanga boshqotirmalar uchun oldi. Anvar jami nechta tanga olgan? Qaysi kun u ko'p va qancha ko'p tanga oldi?
- Kompyuterni buzadigan yoki boshqa odamlarning ma'lumotlarini o'g'irleydigan zararli dasturlarni yozadigan dasturchi qanday ataladi? Hisoblang va bilib oling.

A $67 + 32$ **K** $91 - 27$ **E** $75 - 29$
R $58 + 18$ **U** $66 + 18$ **X** $37 - 19$

18	99	64	46	76

7. Sonlarni taqqoslang.

$478 \square 487$
 $329 \square 239$

$711 \square 117$
 $640 \square 599$

$653 \square 253$
 $481 \square 485$

- Robot 43 metr to'g'riga yurdi, to'xtadi, keyin yana 28 metr yurdi. Keyin robot orqaga burilib, avvaliga 37 metr, keyin yana 35 metr yurdi. Uning yo'li qaysi yo'nalishda (oldinga yoki orqaga) uzunroq edi? Qanchaga uzun bo'ldi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni taqqoslash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni taqqoslash, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

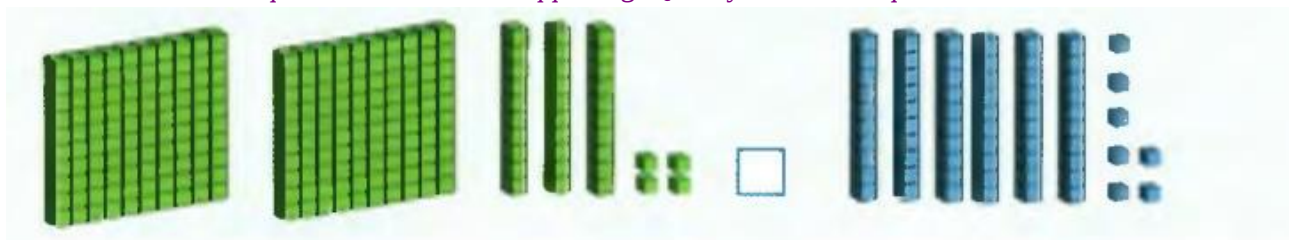
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Har bir xodim bir oyda kamida 175 soat ish joyida bo'lishi kerak. Buxgalterga ishchilarning qaysi biri ushbu qoidaga rioya qilmaganligini aniqlashga yordam bering.

Xaydarov	173 h	Bekmurotov	175 h
Sulaymonov	180 h	Maxmudov	174 h
Egamov	176 h	Kamolov	178 h

2. Tasvirlangan har bir sonda necha yuzlik, o'nlik va birlik bor?
Har bir sonda nechta raqam bor? Sonlarni taqqoslang. Qanday xulosa chiqarish mumkin?

3. Noyabr oyida Madinada 27 tanga, dekabrda esa 13 tanga ko'proq to'plagan. Akmal noyabr oyida 32 tanga, dekabrda esa 8 tanga kam to'plagan.

Bu vaqt ichida kim ko'p va qancha ko'p tanga to'plagan?

4. Buxgalter yaxshi hisoblay olishi kerak. Misollarni yeching va ulardan qaysi biri ortiqcha ekanini aniqlang.

$$\begin{array}{l} 45 + (8 + 9) \\ (99 - 8) - 29 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} (92 - 46) + 16 \\ 75 - (6 + 7) \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 28 + (18 + 16) \\ 94 - (40 - 4) \end{array}$$

5. Jadvalda turli kasblar uchun ish kunining boshlanish va tugash vaqti ko'rsatilgan. Har bir kasb egasi necha soat ishlashini aniqlang. Siz necha soat ishlaysiz?

Ishchi	Buxgalter	Ofitsiant
7:00	9:00	14:00
17:00	18:00	23:00

6. 234, 290, 400, 89 sonlarini xona qo'shiluvchilari yig'indisi ko'rinishida yozing. 89 sonida necha yuzlik va nechta onlik bor? 6 sonida-chi?

Usta 23 ta kosa va 17 ta lagan yasadi. Uning shogirdi 12 ta kosa va 14 ta lagan yasadi. Ular jami nechta idish yasashgan? Usta nechta ortiq buyum yasagan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni taqqoslash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni taqqoslash, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;
o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Jurnalist yil davomida gazetaga 120 ta, jurnalga esa 52 ta maqola yozgan. Uning qaysi nashrda maqolalari ko'proq?

2. Bir nechta jurnalistlar o'z maqolalarini gazetaga yuborishdi.

Maqolalarda turli miqdorda so'zlar bor: 376, 392, 459, 220, 735, 448. Bu sonlarni kamayish tartibida ayting.

3. Sonlarni o'sish tartibida yozing.

987 108 56 908 307 73 4 41 441

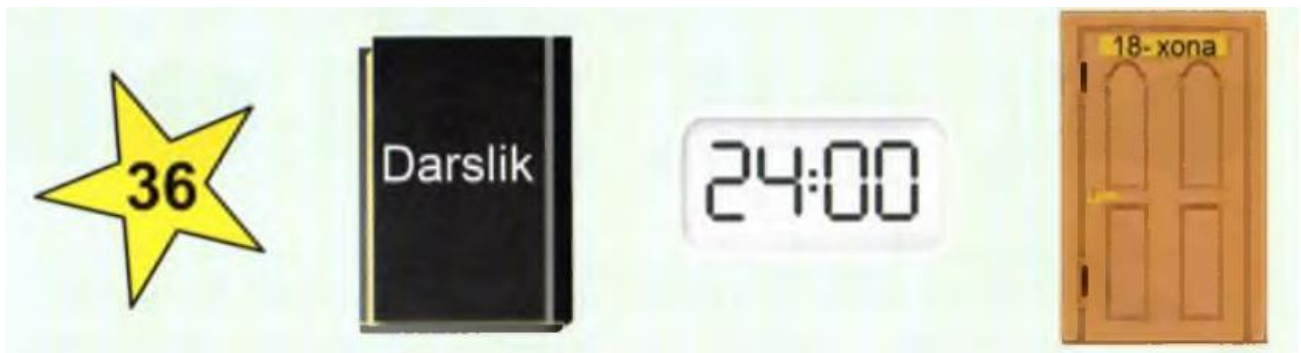
4. Maqoladan barcha uchragan sonlarni ko'chirib yozing va ularni kamayish tartibida joylashtiring:
 Ajoyib qurilish - Xeops piramidası. O'ttiz asrdan ko'proq vaqt davomida yer yuzidagi eng baland bino edi. U qirq besh asr davomida turibdi. Dastlab piramidaning balandligı bir yuz qirq yetti metrğa teng edi, ammo cho'kish tufayli uning balandligı bir yuz o'ttiz sakkiz metrgacha kamaydi. U bir-birining ustiga qo'yilgan ikki yuz o'nlik qatlamli tosh bloklardan iborat. Bu buyuk piramida "Dunyoning yetti mo'jizası"dan biri ekanligı ajablanarli emas.

5. Gazetada 37 nafar jurnalist, jurnalistlardan 19 nafar kam fotograf va 6 nafar ko'p muharrir ishlaydi. Gazetada jami qancha odam ishlaydi?

6. Ko'pincha jurnalistlar taniqli odamlar bilan muloqot qilishadi, ularga qiziqarli savollar berishadi va javob olishadi. Ushbu suhbat nima deb atalishini bilib olish uchun misollarnı hisoblang va javoblarnı o'sish tartibida joylashtiring.

V	92 – 18	I	83 – 65	N	56 – 27	T	77 – 29
E	16 + 38	U	67 + 15	R	47 + 23	Y	34 + 45

7. Jurnalist jurnal rasmlarining har birida rassom xato qilganini payqadi. Ularnı topa olasizmi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni qo'shish, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

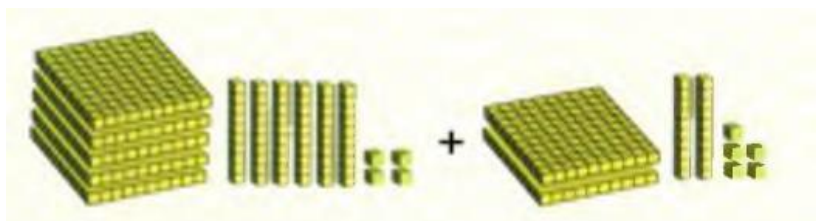
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Maktabni ta'mirlash uchun dastlab 564 ta g'isht, kechgga yaqin yana 225 ta g'isht olib kelindi. Shu kuni qancha g'isht keltirildi?

Rasmlardan foydalanib, g'ishtlarning umumiy miqdorini hisoblab chiqishning qulay usulini o'ylab ko'ring.

2. Shu usuldan foydalanib quyida keltirilgan yig'indini toping.

3. Sonlarni qo'shish amalini bajaring.

$$108 + 371 \quad 425 + 534$$

$$836 + 62 \quad 511 + 8$$

$$617 + 242$$

$$193 + 4$$

4. Qo'shish amalini bajaring:

3 yuzl. 4 o'n. 1 birl. + 5 yuzl. 2 o'n. 0 birl.;

6 yuzl. 0 o'n. 7 birl. + 2 yuzl. 5 o'n. 0 birl.;

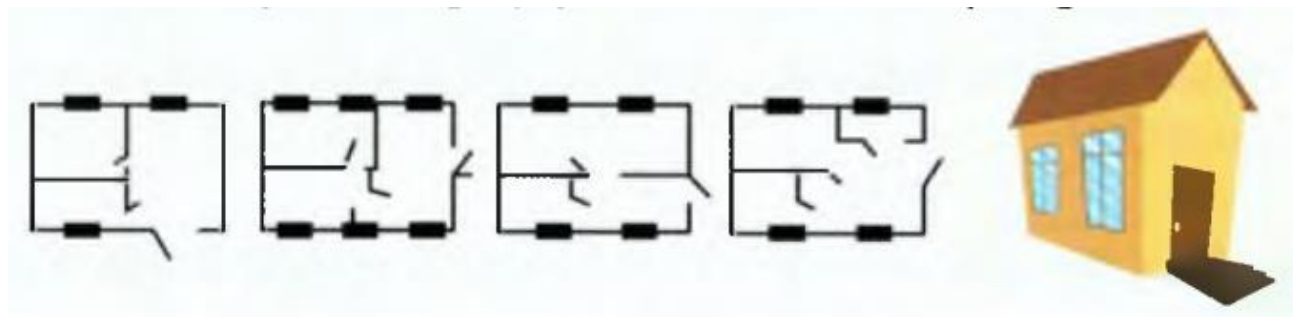
8 yuzl. 3 o'n. 5 birl. + 1 yuzl. 3 o'n. 2 birl.

5. Mahallada 32 ta ko'p qavatli va ulardan 112 ta qo'p bir qavatli uy qurildi. Bu mahallada jami nechta uy qurildi?

6. Yangi uyda 120 ta bir xonali, 125 ta ikki xonali va 112 ta uch xonali xonadonlar bor. Bu uyda jami nechta xonadon bor?

7. Perimetri 24 cm bo'lgan ABCD kvadrat chizing. AC va BD kesmalar o'tkazing. Chizmada qanday shakllarni ko'rish mumkin?

8. Uy ushbu rejalarning qaysi biri asosida qurilgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni qo'shish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni qo'shish, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

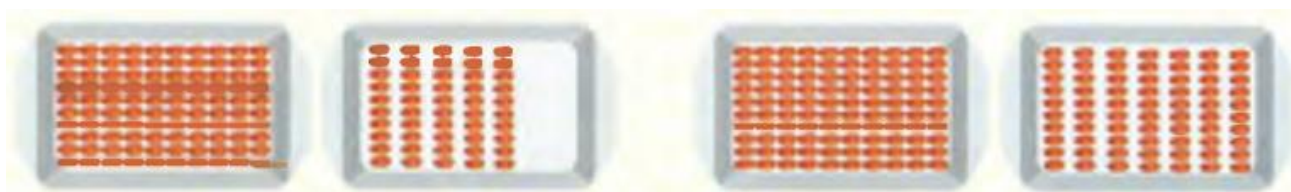
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Novvoy birinchi pechdan 150 ta non, ikkinchi pechdan 170 ta non oldi. U nonlarni yog'och poddonlarga rasmda ko'rsatilganidek joyladi. Barcha nonlarni sanash uchun ularni yog'och poddonlarga qanday joylash kerak?

Rasm ushbu masalani yechishda qanday yordam berishi mumkin?

2. Shakar yoki makkajo‘xori siropidan tayyorlangan yumshoq va yengil shirinlikning nomini aniqlang. Sonlarni o‘shish tartibida qo‘yib chiqing.

RSH	OU	MA	ME	LL
358 + 173	343 + 587	180 + 194	227 + 386	359 + 278

3. Zavodda quruq kakao ichimligi tayyorlash uchun 180 kg shakarga undan 30 kg ko‘p kakao kukuni aralashtirildi. Necha kilogramm aralashma chiqdi?

4. Oshxonada menyu osilib turibdi

Kartoshkali sho‘rva	3 	Olmali bulka	2
Lag‘mon	4 	Xamir ichida sosiska	3
Go‘sh bilan qovurilgan sabzavotlar	3 	Quyultirilgan sut bilan bulka	2
Garnir bilan kotlet	4 	Shirin choy	1
Garnir bilan teftel	4 	Sharbat	1

Agar o‘quvchida 6 bo‘lsa, u tushlikka qanday taomlarni tanlashi mumkin?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o‘quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O‘IBDO‘: _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni ayirish, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asosanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Buxoroda zardo'zlik iplari bilan kashta tikish san'ati shu kungacha saqlanib kelgan. Zardo'z bitta choponga kashta tikishga 145 kun, kavush poyafzaliga kashta tikishga 38 kun sarfladi. Agar chopon, kavush va do'ppi 218 kun davomida tikilsa, u holda do'ppi tikish uchun necha kun kerak bo'ladi?

2. So'zanadagi naqsh bir-birining ustiga joylashtirilgan halqalardan iborat. Har bir halqa bir nechta naqshli doiralardan iborat.

Har bir halqadagi doiralar soni quyida ko'rsatilgan: 6, 9, 15, 24, 36.

Oltinchi halqada nechta doira bo'ladi?

3. O'zbekiston amaliy san'at muzeyida 977 ta kashta tikilgan buyumlar namoyish etilmoqda. Ulardan 492 tasi zardo'zlik, qolganlari ipak kashtachiligidir. Muzeyda ipak bilan tikilgan nechta buyum bor?

4. Hisoblang.

$$762 - 245 \quad 528 - 375 \quad 625 - 176$$

$$981 - 716 \quad 917 - 473 \quad 872 - 395$$

5. Rishton kulolchilik ustaxonasida 165 ta lagan, 520 ta piyola va 167 ta ko'za bor. Agar ustaxonada jami 935 ta idish- tovoq bo'lsa, u yerda nechta choynak bor?

6. Birinchi ifodaning qiymatini bilgan holda, qolganlarini hisoblang. Qaysi kasb yangi turdagi kiyim-kechak, poyabzal, bosh kiyimlarning yangi turlarini yaratishga yordam berishini bilib oling.

$$E \quad 258 + 379 = 637 \quad D \quad 637 - 258$$

$$E \quad 379 + 258 \quad L \quad 637 - 379$$

$$O \quad 259 + 379 \quad M \quad 637 - 259$$

$$Y \quad 378 + 258 \quad R \quad 637 - 248$$

378	638	379	637	258	636	637	389

Agar xonadan biriik olingan bo'lsa, ayirishda uni albatta hisobga olish kerak.

		10	10			10	10	
6	2	2			9	3	5	
2	7	8			6	3	7	
3	4	4			2	9	8	

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni ayirish, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Doiraviy misollarni yeching va kasb nomini ayting. Ushbu kasb egasi nima bilan shug'ullanadi?

188 + 742 **Q**

721 – 628 **CH**

455 – 267 **O'**

93 + 204 **I**

297 + 158 **T**

930 – 654 **U**

276 + 445 **V**

3. Tikilgan 980 ta shimdan 545 tasi Toshkentga, 230 tasi Samarqandga, qolganlari Nukusga jo'natildi. Nukusga nechta shim jo'natirgan?

4. Kiyim yaratishda qanday kasblar yordam beradi?

Sonlarni joylashtiring.

a) o'sish tartibida:

Q 605 U 655 O' 560 T 506 V 684 I 914 CH 905

b) kamayish tartibida:

K 290 U 92 I 902 T 920 V 89 I 65 CH 78

5. Xonatlasdan uzun ko'ylak tikish uchun 620 cm mato ketdi.

Kalta ko'ylak tikish uchun yana 135 cm mato ketdi.

Tikuvchi necha santimetr mato ishlatgan?

6. Uchta formuladan faqat bittasi to'g'ri. Uni toping, a, b va c harflar o'rniga berilgan sonlarni qo'ying.

$$a - (b + c) = a - c + b$$

$$a = 823,$$

$$a - (b + c) = a + c - b$$

$$b = 179,$$

$$(a + b) - c = a - b - c$$

$$c = 121$$

7. Lola bilaguzukdagi har bir to'rt qirrali binafsharang yulduzni ikkita dumaloq oq munchoq bilan almashtirishga qaror qildi. Endi unda qanday bilaguzuk hosil bo'lishini chizing.

8. Modalar ko'rgazmasiga O'zbekistondan uchta dizayner o'z modellarini olib keldi. Birinchisi 25 xil kiyim modelini, ikkinchisi birinchisidan 16 ta ko'p, uchinchisi esa birinchi va ikkinchisi birgalikda qancha bo'lsa, shuncha kiyim modelini namoyish etdi. O'zbek dizaynerlari jami qancha kiyim modelini olib kelishdi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Uch xonali sonlarni qo'shish va ayirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Uch xonali sonlarni qo'shish va ayirish, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ifodalarning qiymatlarini o'sish tartibida joylashtiring va qaysi kasb egalari aktyorlarga sahnada matnni yodga olishiga yordam berishini bilib oling.

900 – 376 Y	540 + 405 R	173 + 185 S
678 – 217 U	613 + 232 O	645 – 173 F
	215 + 279 L	

2. Spektakl uch qismdan - aktdan iborat. Birinchi aktda aktyor matnning 168 qatorini, ikkinchisida 172 qatorini, uchinchisida 224 qatorini aytishi kerak.

a) Aktyor jami necha satrni yodlashi kerak?

b) Aktyor allaqachon 495 qatorni yod olgan. U yana necha satrni yod olish kerak?

3. Qo'g'irchoq teatrda 200 ta joy bor. Spektakl uchun 176 ta chipta sotildi. Qancha bo'sh joy qoldi?

4. Ifodalarning qiymatlarini ustun ko'rinishida hisoblang.

$567 + a$, bunda $a = 183$;

$890 - b$, bunda $b = 154$;

$c - d$, bunda $c = 400$, $d = 137$

5. Tenglamalarni yeching.

$x + 765 = 926$ $900 - y = 368$ $z - 136 = 485$

6. Soyalar teatri - bu ajoyib manzara. Unda soyalar aktyorlar sifatida ishlatiladi. Agar qo'llar to'g'ri qovushtirilsa va ular chiroq va devor orasiga joylashtirilsa, devorda tegishli soya paydo bo'ladi. Qaysi shakl qaysi soyani berishini topishga harakat qiling.

7. Filmda 600 nafar kishi ishladi, ulardan 157 nafari turli rollarning aktyorlari, 85 nafari rassomlar va qolganlari boshqa kasb egalari. Filmda qancha boshqa kasb egalari ishlagan?

8. Artist ajoyib xotiraga ega bolishi kerak. Rasmlarga bir minut qarang. Kitobni yoping. Shakllar qanday tartibda joylashganini yodga oling.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bir nechta sonni ustun ko‘rinishida qo‘shish

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga Bir nechta sonni ustun ko‘rinishida qo‘shish, 1000 gacha bo‘lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o‘z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o‘rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma’lum amallarni va yangi matematik amallar o‘ylab topishga o‘rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o‘z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o‘rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog‘liq operatsiyalarni bajarishga o‘rgatish, o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to‘g‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma’nosini tushunib to‘g‘ri o‘qiy olish;

so‘z va gaplarni bog‘lagan holda o‘z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma’nosini qayta so‘zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo‘lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o‘rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Dastlabki uchta ustunda qo‘shish amallarini bajaring. Siz nimani sezdingiz? Oxirgi yig‘indi qanday bo‘lishi mumkin? Tekshiring.

$\begin{array}{r} 437 \\ + 128 \\ + 281 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 225 \\ + 368 \\ + 254 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 118 \\ + 439 \\ + 291 \\ \hline \end{array}$	$\begin{array}{r} 550 \\ + 259 \\ + 40 \\ \hline \end{array}$
--	--	--	---

2. Fermer birinchi yerdan 257 kilogramm, ikkinchi yerdan 280 kilogramm, uchinchi yerdan ikkinchi yerdagidan 47 kilogramm kam kartoshka yig'ib oldi. Fermer uchta yerdan jami necha kilogramm kartoshka yig'ib oldi?

3. Qo'shishni qulay usulda bajaring. O'z tanlovingizni asoslang.

$$430 + 60 + 70 + 40 \quad 762 + 45 + 55 + 38$$

$$229 + 71 + 206 + 94 \quad 152 + 67 + 48 + 133$$

4. Tenglamalarni yeching.

$$191 + x = 220 + 145 \quad 800 - z = 337 - 184$$

5. Fermer o'z dalalari rejasini tuzdi.

Ular orasidan

a) shakli teng bo'lgan maydonlarni;

b) teng sondagi kvadratlarni o'z ichiga olgan maydonlarni toping.

6. Hisoblang va ekishni, hosilni yig'ib olishni, yerga qanday o'g'it solishni va zararkunandalardan qanday xalos bo'lishni biladigan kasb egasining nomini bilib oling.

A	764 – 238	G	267 + 59	N	893 – 377
O	532 + 198	M	158 – 96	R	467 – 228

526	326	239	730	516	730	62

7. Mevali daraxtlarni sug'orish uchun 260 litr suv, butalar uchun 270 litr va tomorqani sug'orish uchun 350 litr suv ishlatilgan. Sug'orish uchun jami qancha suv sarflangan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 3-nazorat ishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bir nechta sonni ustun ko'rinishida qo'shish, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildirsa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1-bo'lim. Hisoblash

1. Quyidagi misollarni yeching:

a) $67 + 23 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $94 - 28 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $45 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $82 - 39 = \underline{\hspace{2cm}}$

2-bo'lim. Qo'shish va ayirish

2. Sonlarni tartiblash:

Kichikdan kattaga: 18, 7, 29, 13 $\rightarrow$, , ,

3-bo'lim. Perimetr va shakllar

3. Chizma bo'yicha savol:

Kvadratning har bir tomoni 6 sm. Uning perimetrini toping: sm

4. Shaklni belgilang:

Kvadrat, to'g'ri burchakli uchburchak, doira — qaysi biri 4 ta teng tomondan iborat? $\rightarrow$

4-bo'lim. Masalalar

5. Masalani yeching:

Maktabda 48 ta kitob bor edi. Keyin 19 ta qo'shimcha kitob keldi. Maktabda jami nechta kitob bo'ldi? $\rightarrow$

6. Masala:

Aziza 75 ta konfet berdi. U 46 tasini do'konda sotdi. Nechta konfet qoldi? $\rightarrow$

5-bo'lim. Qo'shimcha topshiriqlar

7. $58 + \underline{\hspace{2cm}} = 100$

8. $100 - \underline{\hspace{2cm}} = 43$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Metr, detsimetr, santimetr

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga **Metr, detsimetr, santimetr**, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Uzunligi 10 cm bo'lgan o'lchov yordamida parta uzunligini, doska uzunligini, xonaning uzunligini o'lchang. Ushbu o'lchov bilan qanday uzunlikni o'lchash noqulay?

2. Detsimetrlarda, santimetrlarda, metrlarda ifodalang.

$$3 \text{ m} = \square \text{ dm}$$

$$2 \text{ m} = \square \text{ cm}$$

$$400 \text{ cm} = \square \text{ m}$$

$$5 \text{ m} = \square \text{ dm}$$

$$6 \text{ m} = \square \text{ cm}$$

$$700 \text{ cm} = \square \text{ m}$$

$$8 \text{ m} = \square \text{ dm}$$

$$9 \text{ m} = \square \text{ cm}$$

$$300 \text{ cm} = \square \text{ m}$$

3. Taqqoslang.

70 cm ☐ 70 dm

6 m ☐ 6 dm

30 dm ☐ 300 cm

30 m ☐ 200 cm

800 cm ☐ 800 m

90 dm ☐ 500 cm

4. Xivadagi Kaltaminor minorasining balandligi 29 m, ammo quruvchilarning rejasiga ko'ra, uning balandligi 70 m bo'lishi kerak edi. Minoraning necha metri qurilmagan?

5. Mustaqillik maydonidagi favvoralar to'g'ri to'rtburchak shaklida. Ulardan birining uzunligi 88 m, kengligi 34 m qisqa. Ushbu favvora atrofida yoritkich o'rnatish uchun necha metr nurli tasma kerak bo'ladi?

6. Binolarning balandligi metrlarda o'lchanadi. Tenglamalarni yeching va ushbu minoralarning balandligini bilib oling.

Toshkent teleminorasi	Buxoroning Shuxov minorasi
$900 - (x + 518) = 7$	$287 + (719 - y) = 966$

7. Piza minorasining tepasi to'g'ri holatdan 4 m 80 cm masofaga og'gan. Bu detsimetrlarda qancha?

O	$356 + 328$	R	$612 + 158$	M	$975 - 867$
E	$854 - 658$	'	$876 - 549$	M	$415 + 115$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Metr, detsimetr, santimetr

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Metr, detsimetr, santimetr, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ifodalar:

detsimetrlarda: 9 m, 60 cm, 2 m, 70 cm;

dantimetrlarda: 7 dm, 4 m, 3 dm, 2 m;

metrlarda: 500 cm, 30 dm, 600 cm, 80 dm.

10. Birinchi ko'p qavatli uyda 246 xonadon, ikkinchisida birinchisiga nisbatan 58 ta kam, uchinchisida esa 42 ta ko'p xonadon bor. Bu uchta uyda nechta xonadon bor?

2. Akmalning bo'yi 1 m 25 cm. Bu santimetrlarda qancha bo'ladi? Madinaning bo'yi 123 cm. Bu metr, detsimetr va santimetrlarda qancha bo'ladi?

Sizning bo'yingiz metr, detsimetr va santimetrlarda qanchaga teng?

4. D unyodagi eng baland odam amerikalik R obert Pershing Uodlou. Uning bo'yi 2 m 7 dm 2 cm. Bo'yi eng past odam nepallik C handra Bahadur Dangi. Uning bo'yi 55 cm. Robert Uodlou Dangidan necha santimetr baland?

5. Saylgohdagi karuselda bo'yi 95 cm dan baland, lekin 1 m 40 cm dan past bo'lgan bolalarga ruxsat beriladi. Ushbu karuselga bolalardan qaysi biriga ruxsat beriladi?

Murod — 1 m 3 dm 1 cm, Abror — 94 cm,

Alisher — 1 m 4 dm 5 cm, Malika — 1 m 8 cm,

Dono — 1 m 28 cm, Madina — 127 cm.

6. Onasining vazni 65 kg, otasi onasidan 17 kg og'irroq.

Akmal onasidan 38 kg, Madina esa otasidan 58 kg engilroq. Liftning ko'tara oladigan massasi 300 kg bo'lsa, ular liftga birga kirishlari mumkinmi?

7. Rasmda barcha oila

a'zolarining bo'yi ko'rsatilgan.

Jadval bo'yicha kim eng

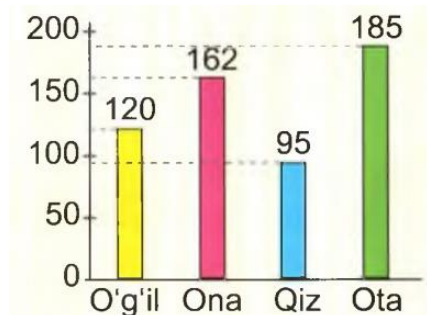
balandligini aniqlang. Kim

hammadan past? O'g'il

otasidan necha santimetr

past? Ona qizidan necha

santimetr baland?

8. To'g'ri to'rtburchak shaklidagi xonaning uzunligi va kengligini o'lchang. Uning perimetrini toping va uni metr va detsimetrlarda ifodalang.

9. Santimetrlarda ifodalang va taqqoslang.

46 dm 8 cm 37 dm 9 cm

7 m 82 cm 8 m 72 cm

6 m 37 cm 19 dm 2 cm

1 m 3 dm 1 m 3 cm

23 dm 1 cm 2 m 31 cm

5 m 3 m 2 dm 4 cm

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Metr, detsimetr, santimetr

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Metr, detsimetr, santimetr, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

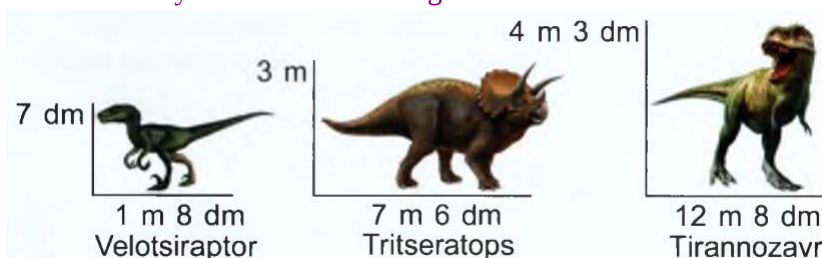
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Eng mashhur dinozavrlarning o'lchamlari haqida ayting. Ularning uzunligi va balandligi necha yaxlit metr bo'lgan? Ular necha yaxlit detsimetr bo'lgan?

2. Uzunlik birliklarini ayirishni o'rganing. Nimani ko'rish mumkin?

7m	5dm	2cm	6m	1dm	7cm
3m	2dm	1cm	2m	4dm	4cm
4m	3dm	1cm	3m	7dm	3cm

Ayirishni namuna bo'yicha bajaring.

6m 4dm 8cm - 2m 5dm 1cm 7m 2dm 3cm - 3m 8dm 9cm

3. Amir dinozavr figuralarini yig'adii. Uning kolleksiyasida 135 ta o'txo'r kaltakesak figuralari bor, yirtqich kaltakesaklar figuralari o'txo'rlarga qaraganda 17 ta kam, uchuvchi kaltakesaklar figuralari esa yirtqichlarga qaraganda 72 ta ko'p. Amirning kolleksiyasida nechta figura bor?

4. Ifodalang:

santimetrlarda: 4 m 2 dm 9 cm, 7 m 3 dm, 8 m 9 cm;

detsimetrlarda: 7 m, 30 cm, 6 m 4 dm;

metrlarda: 90 dm, 500 cm.

5. Amallarni bajaring:

5 m 2 dm 4 cm + 4 m 5 dm 5 cm

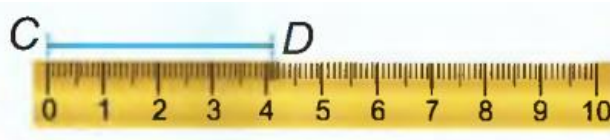
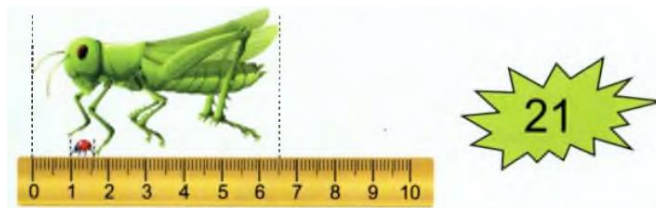
8 m 7 dm 4 cm - 2 m 3 dm 1 cm

2 m 5 dm 6 cm + 3 m 6 dm 9 cm

9 m 1 dm 1 cm - 5 m 9 dm 7 cm

6. Chizg'ich yordamida hasharotlarning o'lchamlari haqida izoh bering.

7. Kesmalar uzunligini aniqlang. Kesmalarni uzunliklari bo'yicha taqqoslang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Metr, detsimetr, santimetr

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Metr, detsimetr, santimetr, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

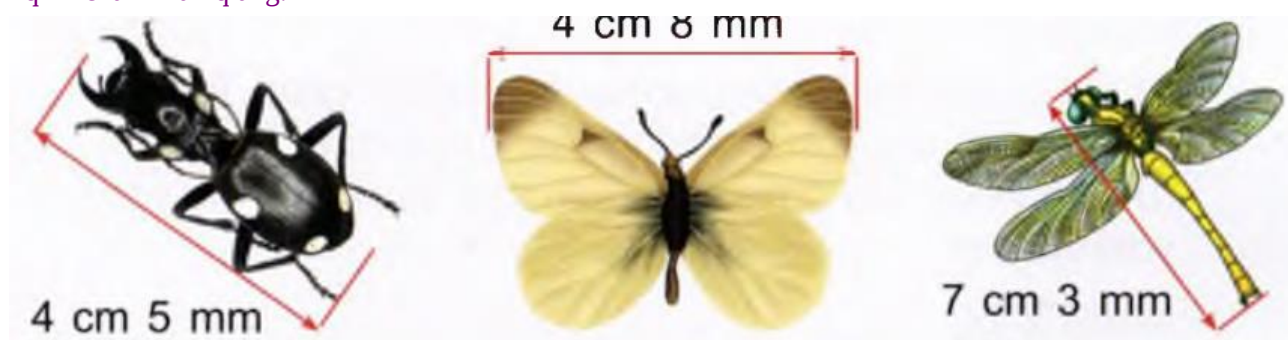
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ushbu hasharotlar rasmda haqiqiy kattalikda tasvirlishi kerak. Hasharotlar to'g'ri tasvirlanganmi yoki yo'qmi ekanini aniqlang.

2. O'zbekiston qizil kitobiga kapalaklarning 21 turi, pashshalarning 6 turi, ninachilarning 1 turi kiritilgan. Agar qizil kitobda jami hasharotlarning 54 turi ko'rsatilgan bo'lsa, yana qancha hasharotlar turi kiritilgan?

3. Ifodalang:

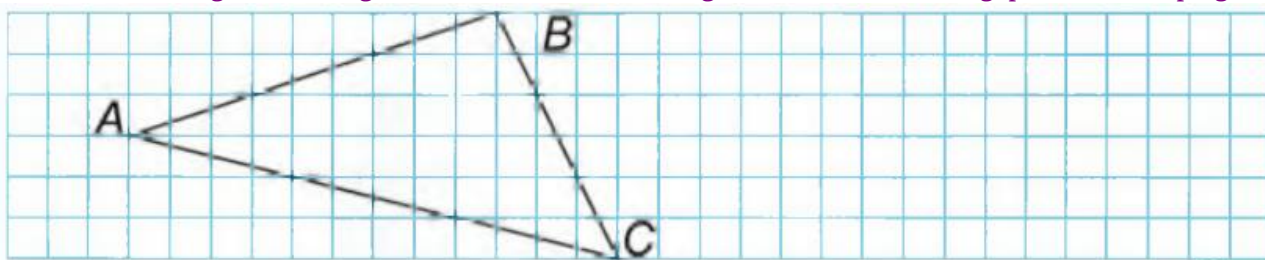
a) birliklarda: b) millimetrlarda:

7 yuzl. 2 o'nl. 5 birl. 7 dm 2 cm 5 mm

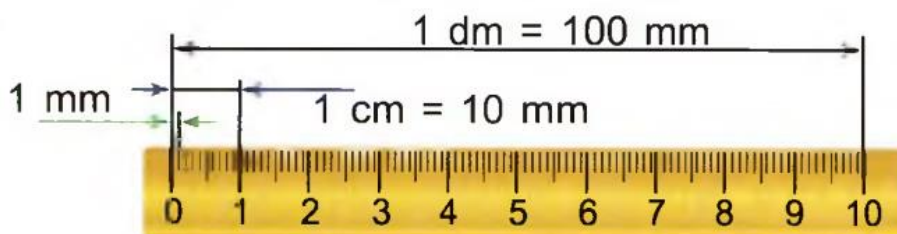
5 yuzl. 4 o'nl. 9 birl. 5 dm 4 cm 9 mm

3 yuzl. 8 o'nl. 6 birl. 3 dm 8 cm 6 mm

4. Tomonlar uzunligini o'lchang va milimetrlarda ifodalang. ABC uchburchakning perimetrini toping.

**Juda kichik narsalar uchun kichik o'lchov
birligi – millimetrdan foydalanish mumkin.
Belgillanishi – 1 mm.**

6 yuzl. 5 o'nl. 2 birl. = 652

6 dm 5 cm 2 mm = 652 mm

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Detsimetr, santimetr, millimeter

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Detsimetr, santimetr, millimeter, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;
matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;
o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;
o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;
kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;
o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Savollarga xarita bo'yicha javob bering.

a) Xaritada Toshkent va Samarqand shaharlari orasidagi masofa nimaga teng? Uni santimetr va millimetrlarda o'lchang.

b) Qaysi biri bir-biridan uzoqroqda joylashgan: Toshkent Farg'onadanmi yoki Guliston Navoiydanmi?

d) Shaharlarning qaysi biri Nukusga yaqinroq: Mo'ynoqmi yoki Xivami?

2. Komponentlarni millimetrlarda ifodalang va hisoblang.

$$\begin{array}{ll} 35 \text{ cm } 6 \text{ mm} + 4 \text{ dm } 28 \text{ mm} & 7 \text{ dm } 43 \text{ mm} - 21 \text{ cm } 7 \text{ mm} \\ 36 \text{ dm } 4 \text{ mm} + 3 \text{ dm } 6 \text{ mm} & 8 \text{ dm } 3 \text{ mm} - 5 \text{ cm } 6 \text{ mm} \end{array}$$

3. Qo'shish amalini namuna bo'yicha bajaring.

$$\begin{array}{l} 5 \text{ dm } 6 \text{ cm } 4 \text{ mm} + 1 \text{ dm } 7 \text{ cm } 9 \text{ mm} \\ 6 \text{ dm } 3 \text{ cm } 8 \text{ mm} + 2 \text{ dm } 9 \text{ cm } 4 \text{ mm} \\ 2 \text{ dm } 6 \text{ cm } 2 \text{ mm} + 3 \text{ dm } 9 \text{ cm } 6 \text{ mm} \end{array}$$

1	6 dm	7 cm	3 mm
+	2 dm	8 cm	4 mm
	9 dm	5 cm	7 mm

4. Ayirish amalini namuna bo'yicha bajaring.

$$\begin{array}{l} 7 \text{ dm } 2 \text{ cm } 1 \text{ mm} - 2 \text{ dm } 5 \text{ cm } 4 \text{ mm} \\ 8 \text{ dm } 6 \text{ cm } 2 \text{ mm} - 3 \text{ dm } 5 \text{ cm } 7 \text{ mm} \\ 9 \text{ dm } 2 \text{ cm } 7 \text{ mm} - 4 \text{ dm } 9 \text{ cm } 8 \text{ mm} \end{array}$$

10	10	
-	7 dm	5 cm 3 mm
	2 dm	6 cm 8 mm
	4 dm	8 cm 5 mm

5. Lola 22 mamlakatning poytaxtlarini, Malika esa 31 mamlakatning poytaxtlarini biladi. Qizlardan qaysi biri ko'proq poytaxtni va nechta ko'p poytaxtni biladi?

6. Atlas - bu turli xil xaritalar to'plami. Yangi atlasda O'zbekistonning 22 ta xaritasi va dunyoning 7 ta kam xaritasi yig'lgan. Atlasda jami nechta xarita bor?

7. Daftaringizga 6 mm 5 mm uzunlikdagi AB kesma chizing.

Kesmada C nuqtani shunday belgilangki, bunda $AC = 4 \text{ cm}$ bo'lsin. CB kesmaning uzunligi qanday?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Siniq chiziqning uzunligi, ko'pburchakning perimetri

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Siniq chiziqning uzunligi, ko'pburchakning perimetri, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

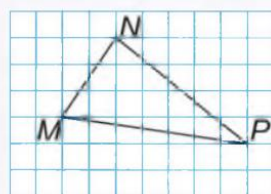
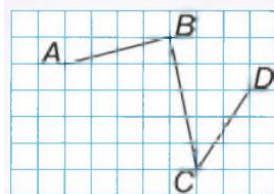
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Siniq chiziqning bo'g'inlarini o'lchang va ularning uzunligini toping. Ushbu siniq chiziqlar nimasi bilan farqlanadi?

3. Yugurishda x nafar o'g'il bola, y nafar qiz bola va t nafar o'qituvchi ishtirok etdi. Ushbu ifodalar nimani bildiradi?

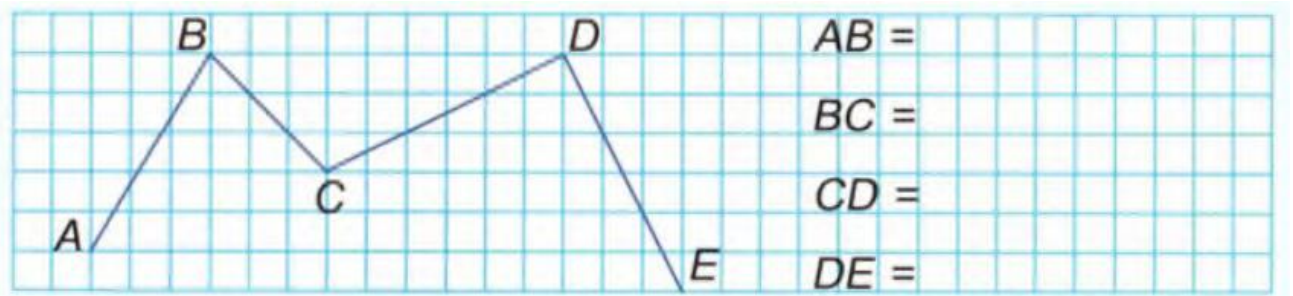
$$x + y \quad x - y \quad x + y + t \quad (x + y) - t$$

4. Maktab hovlisi atrofida yugurish bo'yicha musobaqa bo'lib o'tdi.

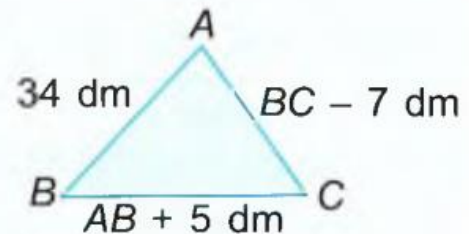
Agar butun yo'nalishning uzunligi 900 m bo'lsa, yugurish yo'laging noma'lum qism uzunligini toping.

5. Siniq chiziqni daftaringizga chizing. Siniq chiziqning barcha bo'g'inlarini o'lchang. Lining uzunligini toping va daftaringizga yozing.

Uchburchak bir tomonining uzunligi 34 dm, ikkinchisining uzunligi birinchisidan 5 dm katta, uchunchisining uzunligi ikkinchisidan 7 dm kichik. Uchburchakning perimetrini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qo'shish va ayirish operatsiyalari, ularning bog'liqligi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qo'shish va ayirish operatsiyalari, ularning bog'liqligi, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ob-havoni kuzatish jadvalida Aziz ba'zi belgilarni o'zgartirdi.

Belgilarga qarang va ularda nima o'zgarganini ayting.

2. Belgilangan qoidalar boyicha o'zgartiring va nima hosil bo'lganini daftaringizga yozing:

	Bitta bo'g'in qo'shing	?
651	Raqamlar o'rnini almashtiring	?
278, 756, 109, 500	Kamayish tartibida joylashtiring	?
789	Sonlarni teskari tartibda yozing	?

3. Toshkentda yiliga o'rtacha 139 kun yog'ingarchilik bo'ladi. Toshkentda yiliga necha kun yog'ingarchilik bo'lmaydi?
Tekshirish operatsiyasini bajaring.
4. Yanvar oyida 14 kun bulutli, undan 6 kun kam quyoshli bo'ldi, qolgan kunlarda qor yog'di.
a) Yanvar oyida necha kun qor yog'di?
b) Qorli kunlar quyoshli kunlardan necha kun ko'p bo'ldi?
Yana qanday savollar berish mumkin?
5. Dekabr oyida do'kon 375 ta rangli soyabon va undan 36 ta ko'p oddiy soyabon sotdi. Dekabr oyida jami qancha soyabon sotilgan?
6. Ifodalarning qiymatini toping.
 $(365 - 148) + (435 - 326)$
 $(849 - 356) - (129 + 245)$
7. Yomg'irli kunlarda maktabga 246 nafar bola soyabon bilan, qolganlari plash kiyib kelgan. Plash kiygan bolalar soyabonli bolalardan 98 nafar kam edi. Maktabga jami necha nafar bola kelgan?

Yondosh mavzu:
tabiatshunoslik

Amallar, operatsiyalar
ifodalar va ularning qiymatlari

Shunday massali shaklni toping

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Qo'shish va ayirish operatsiyalari, ularning bog'liqligi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Qo'shish va ayirish operatsiyalari, ularning bog'liqligi, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Nima uchun penoplast kubik suvga cho'kmaydi, lekin shunday o'lchamdagi temir kubik suvga cho'kadi? Bu nimaga bog'liq?

A $(37 + 45) - (38 + 19)$

M $(765 - 734) + (420 - 376)$

S $(300 - 254) - (20 + 17)$

75	25	9	9	25

3. Bitta taxtaning uzunligi 45 dm va kengligi 12 dm. Xuddi shunday massali ikkinchi taxtaning uzunligi 34 dm va kengligi 27 dm. Qaysi taxtaning perimetri katta va qancha katta?

4. Masalaga doir tenglama yozing va uni yeching.

Tarozining bir pallasiga qumli qop va massasi 270 kg bo'lgan yuk qo'yNdi, ikkinchi pallasiga ukkita 100 kg massali, bitta 50 kg massali va uchta 10 kg massali toshlar qo'yildi. Agar tarozi muvozanatda bo'lsa, qopning massasi nimaga teng?

5. Qulay usulda hisoblang:

$(36 + 27) + 24$ $42 + (37 + 58)$ $220 + 34 + 80 + 66$

6. Qaysi ifodalar teng qiymatlar hosil qiladi? Bu ifodalar qanday ataladi?

$$432 - 341$$

$$32 + 78$$

$$228 - 128$$

$$11 + 89$$

$$109 - 19$$

$$187 - 87$$

$$24 + 76$$

$$64 + 36$$

$$55 + 54$$

$$420 - 305$$

7. Zanjirda   shaklni shaklga almashtiring.

Daftaringizga chizing, nima hosil bo'ldi?

8. Dorixonaga 340 shisha yod va yana 240 shisha ko'kdori olib kelindi. Hafta davomida 127 shisha yod va 72 shisha ko'kdori sotildi.

a) Dorixonada qancha yod qoldi?

b) Dorixonada qancha ko'kdori qoldi?

d) Dorixonada jami qancha yod va ko'kdori qolgan?

9. Kraxmal olish uchun biz 750 kg kartoshka va 280 kg makkajo'xori sotib oldik. Kraxmalni olganimizndan keyin 476 kg kartoshka va 123 kg makkajo'xori qoldig'i qoldi.

Ulardan qancha kraxmal olingan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Tenglama

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Tenglama, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish.

Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

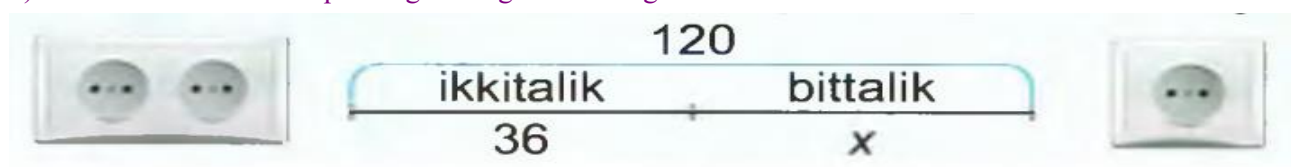
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ta'mirlash uchun maktab 120 ta elektr rozetkasini sotib oldi, ulardan 36 tasi ikkitalik, qolganlari bittalik. Qancha bittalik rozetka sotib olindi?

a) x ni topish uchun ifoda tuzing.

b) x noma'lum kattalik qatnashgan tenglama tuzing.

2. Ushbu tengliklardan qaysilari tenglama bo'ladi?

To'g'ri tenglikni, noto'g'ri tenglikni toping.

$$450 - 250 = 250 \quad 320 + x = 480$$

$$700 - 280 = 420 \quad 430 - x = 430$$

3. Tenglamalarni yeching.

$$223 + (y + 178) = 742$$

$$480 - (n - 345) = 255$$

$$561 - (f + 154) = 137$$

$$431 + (b - 29) = 678$$

4. Ifodalardagi amallar tartibini aniqlang.

a) $c + (a - b)$ b) $m - (n - k)$ d) $x + (d - c) + y$

5. Tumanda 276 ta ko'p qavatli, 508 ta bir qavatli uylar bor.

Shundan 128 ta ko'p qavatli uy va 223 ta bir qavatli uyga quyosh batareyalari o'rnatildi.

Savollarga javob berish uchun ifodalar yozing:

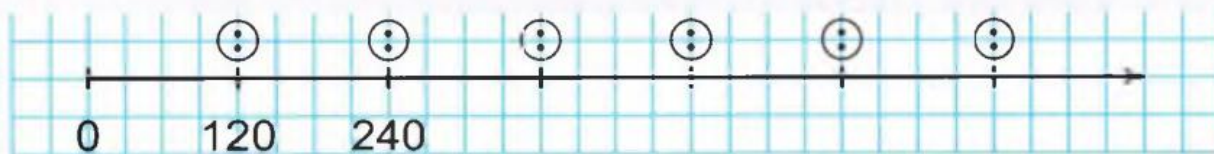
a) Tumanda nechta uy bor?

b) Nechta uyga quyosh batareyasi o'rnatilgan?

6. Daftaringizga sonli nur chizing va bo'shliqlarni to'ldiring.

7. Rozetkalar orasidagi masofalar bir xil. Chetki rozetkalar orasidagi masofani toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Teskari operatsiyalar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Teskari operatsiyalar, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

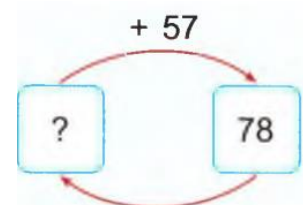
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. a) Ko'mir qopdan yashikka to'kildi va keyin yana yashikdan qopga qayta solindi. Ko'mirning miqdori o'zgaradimi?

b) Quruq qum namlandi va keyin yana quritildi. Qumning miqdori o'zgaradimi?

2. Jasur son o'yladi, unga 57 ni qo'shib, 78 ni hosil qildi. Agar Jasur Madinaga nechani qo'shganini va necha hosil bo'lishini aytsa, Madina Jasur o'ylagan sonni topa oladimi?

3. Operatsiyani bajaring va unga teskari operatsiyani o'ylab toping.

The diagram illustrates three types of operations between two boxes:

- a) Addition (+80):** The first box contains 400, and the second box is empty. A red arrow points from 400 to the second box with the label +80 above it.
- b) Subtraction (cho'zish):** The first box contains a blue square, and the second box is empty. A red arrow points from the blue square to the second box with the label cho'zish above it.
- d) Multiplication (to'g'rilash):** The first box contains a wavy line, and the second box is empty. A red arrow points from the wavy line to the second box with the label to'g'rilash above it.

4. Tumanda 276 ta ko'p qavatli, 508 ta bir qavatli uylar bor.

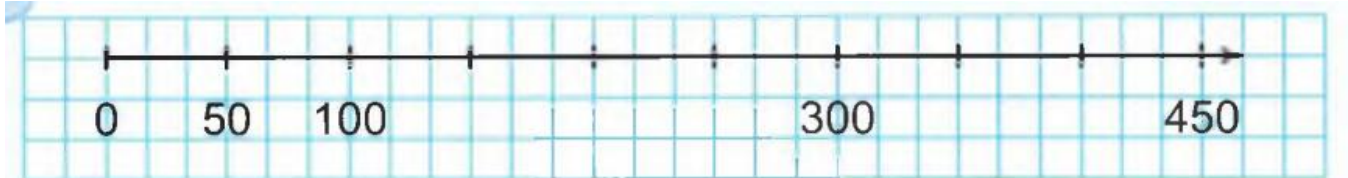
Shundan 128 ta ko'p qavatli uy va 223 ta bir qavatli uyga quyosh batareyalari o'rnatildi.

Savollarga javob berish uchun ifodalar yozing:

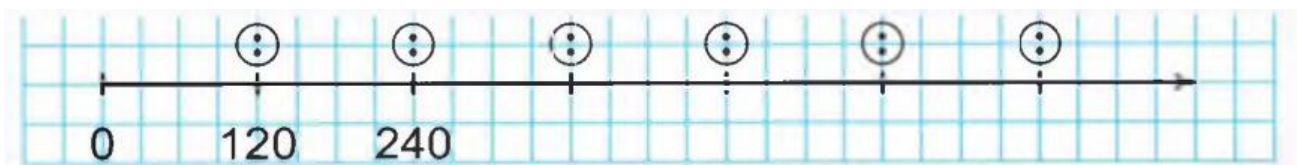
a) Tumanda nechta uy bor?

b) Nechta uyga quyosh batareyasi o'rnatilgan?

5. Daftaringizga sonli nur chizing va bo'shliqlarni to'ldiring

6. Rozetkalar orasidagi masofalar bir xil. Chetki rozetkalar orasidagi masofani toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Teskari operatsiyalar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Teskari operatsiyalar, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodalay ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. a) Ko'mir qopdan yashikka to'kildi va keyin yana yashikdan qopga qayta solindi. Ko'mirning miqdori o'zgaradimi?

b) Quruq qum namlandi va keyin yana quritildi. Qumning miqdori o'zgaradimi?

2. Jasur son o'yladi, unga 57 ni qo'shib, 78 ni hosil qildi. Agar Jasur Madinaga nechani qo'shganini va necha hosil bo'lishini aytsa, Madina Jasur o'ylagan sonni topa oladimi?

3. Operatsiyani bajaring va unga teskari operatsiyani o'ylab toping.

	+80	
a)	400 →	400 ←
	cho'zish	
b)	→	←
	to'g'rilash	
d)	→	←

4. Uyni isitish uchun 700 kg ko'mir olib kelindi.

Birinchi kun 26 kg ko'mir sarflandi, bu ikkinchi kun sarflanganidan 7 kg kam. Necha kilogramm ko'mir qoldi?

5. O'zbekiston Geologiya muzeyiga dushanba kuni 280 nafar kishi tashrif buyurdi, bu seshanba kungidan 10 kishiga, chorshanba kungidan 40 kishiga kam. Shu 3 kun davomida muzeyga necha nafar kishi tashrif buyurdi?

6. Berilgan operatsiyalarni bajaring. Teskari operatsiyalar o'ylab toping. Qanday qiziqarli narsalarni ko'rishingiz mumkin?

Obyekt	Operatsiyalar	Natija
	Teskari tartibda qo'ying	?
276	Yuzliklar raqami bilan birliklar raqamining o'rnini almashtiring	?
AYIQ	So'zni teskari yozing	?

7. Ko'mir qazib olinadigan joy karyer deb ataladi. Karyerda 156 ta buldozer ishlaydi. Buldozerlar ekskavatorlardan 78 ta kam. Karyerda hammasi bo'lib nechta mashina ishlaydi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Soat va minut

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Soat va minut, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalariga o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodalay aytish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildirish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuzish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Soatni ko'rib chiqing.

a) Qisqa mil - soat mili. Unga tegishli sonlar doira ichida ko'rsatilgan.

Hozir soat necha?

b) Uzun mil - minut mili. Unga tegishli sonlar doira tashqarisida ko'rsatilgan.

Ularni ayting. Barcha sonlar ko'rsatilganmi?

d) Agar minut milii to'liq aylansa, soat mili o'z holatini qanday o'zgartiradi?

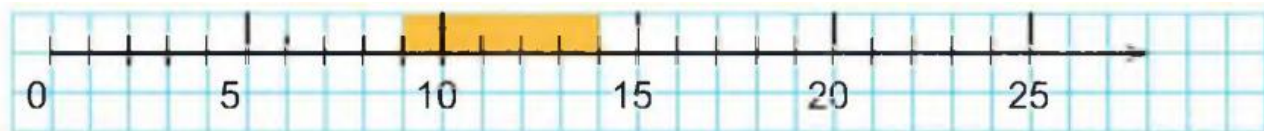
2. Bu soatlarda soat nechani ko'rsatyapti?

3. Minut mili necha minutni ko'rsatyapti? Beshtalab sanang.

4. Lola sonli nurni chizdi va unga maktabda bo'lgan vaqtini belgilab qo'ydi. U maktabga soat nechada keladi? Soat nechada uyiga qaytadi?

Siz o'z chizmangizni chizing va maktabda qancha vaqt o'tkazishingizni ko'rsating.

5. Soatlar qaysi vaqtini ko'rsatayotganini yozing

6. Shved olimi Karl Linney har xil gullar turli vaqtlarda ochilib yopilishini payqadi. Momaqaymoq soat 6 da ochiladi va soat 17 da yopiladi. Namatak ertalab soat 5 da ochiladi va soat 19 da yopiladi. Qaysi gul uzoqroq ochilib turadi? Yechimni sonli nur yordamida ko'rsating.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Soatlar va minutlar ishtirok etgan ifodalarni hisoblash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Soatlar va minutlar ishtirok etgan ifodalarni hisoblash, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

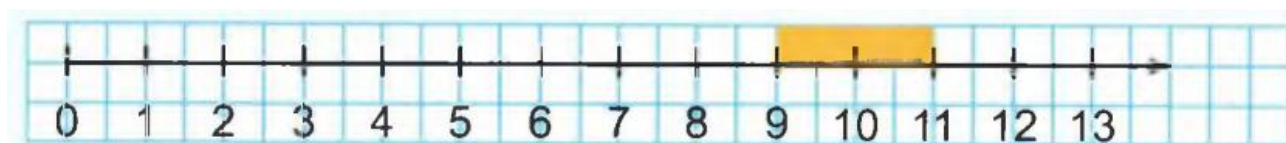
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Matematika bo'yicha olimpiada soat 9:00 ni ko'rsatganda boshlandi, soat 11:00 ni ko'rsatganda esa tugadi. Olimpiada qancha vaqt davom etdi?

2. Hisoblang, soat va minutlarga aylantiring.

30 min + 50 min 40 min + 30 min

45 min + 25 min 55 min + 18 min

3. Soat Karimning uydan chiqqan vaqtini ko'rsatmoqda. Maktabga yetib borish uchun 25 minut vaqt

ketadi. Agar darslar soat 8:00 da boshlansa, Karim maktabga o'z vaqtida yetib borishga ulguradimi?

4. Suv soati vaqtni suv bilan o'lchaydi. Pastki qismida teshigi bo'lgan katta idishga suv quyilgan. Sekin-asta to'kilgan suv navbatdagi bo'linmani ochib, soatni ko'rsatgan. Suv 12 soat ichida suv soati idishidan butunlay to'kiladi.

Hozir 3 soat o'tganligini ko'rsatmoqda. O'tgan vaqtga qaraganda necha soat ko'p vaqt qoldi?

5. Do'kon sotuvchilari ikki smenada ishlaydi. Birinchi smena soat 8:30 dan 14:45 gacha ishlaydi.

Ikkinchi smena soat 15:20 dan 21:50 gacha ishlaydi. Qaysi smena uzoqroq ishlaydi?

6. Misollarni yeching va suv soati tufayli qanday mashhur ibora paydo bo'lganligini bilib oling.

V $23 + 10$

- $45 - 20$

M $34 + 61$

I $89 - 47$

T $35 + (12 + 11)$

S $63 - (17 + 14)$

K $55 - (15 + 22)$

H $655 + 0$

O $817 - 100$

Y $345 - 141$

A $200 + 300 + 400$

B $800 - 100 - 200$

N $370 + (520 - 170)$

Sh $456 - (132 + 268)$

32	33	56

25

655	900	204	717	58

95	900	720	500	900	204	42

7. Hisoblang.

$4 \text{ h } 5 \text{ min} + 2 \text{ h } 10 \text{ min}$

$7 \text{ h } 40 \text{ min} + 3 \text{ h } 17 \text{ min}$

$15 \text{ h} + 3 \text{ h } 40 \text{ min}$

$6 \text{ h } 20 \text{ min} - 3 \text{ h } 10 \text{ min}$

$9 \text{ h } 55 \text{ min} - 3 \text{ h } 40 \text{ min}$

$16 \text{ h } 40 \text{ min} - 12 \text{ h}$

8. Agar hozir soat 11:40 bo'lsa, elektron soat va milli soat to'g'ri yurayotganmi yoki yo'qmi ekanini aniqlang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Soatlar va minutlar ishtirok etgan ifodalarni hisoblash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Soatlar va minutlar ishtirok etgan ifodalarni hisoblash, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Aziz har kuni kechqurun soat 9 da uxlashga yotadi va ertalab soat 7 da turadi.

Aziz qancha vaqt uxlaydi? Soat bo'yicha hisoblang. Agar 2-sinf o'quvchisi sutka davomida 10-11 soat uxlashi kerak bo'lsa, uxlash uchun vaqt yetarlimi?

Azizning ertalabki nonushtasi 7:30 da, tushligi 13:00 da.

Nonushtadan tushlikka qadar qancha vaqt o'tadi? Soatlar bo'yicha tekshiring.

2. Ifodalar tuzing va ularni yeching.

a) Mashq qilishdan oldin Lola kitob o'qishni xohlaydi. Agar hozir soat 15:45 bo'lsa va mashg'ulotga soat 17:20 da borishi kerak bo'lsa, u qancha vaqt kitob o'qishi mumkin?

b) Lola 25 minutini yig'ishga, 37 minutini yo'lga sarflasa, mashg'ulotni soat nechada boshlaydi?

3. Baxtiyorning soati 15 minut orqada. U maktabga kirganida, uning soati 8:20 bo'lganini ko'rsatdi. Agar darslar soat 8:30 da boshlansa, Baxtiyor maktabga kechikdimi?

4. Agar hozir 9:15 bo'lsa, soatlardan qaysi biri to'g'ri ko'rsatyapti? Qolgan soatlar qanchaga olinda yuribdi yoki orqada qolyapti?

5. Elektron soat to'g'ri to'rtburchak shaklida. Ularning uzunligi 32 cm, kengligi esa 17 cm kamroq. Bu soatning perimetrini toping?

6. Buvisinikidan uyigacha borish uchun Jasur shaharga poezdda borishi, keyin esa metroga o'tirishi kerak.

U soat 12:43 bo'lganda poyezdga chiqdi va 14:18 da undan tushdi. Keyin u metroga o'tirdi. Metroda yurish poyezdda yurishdan 48 minut kamroq vaqtni oldi. Keyin u uyiga metroda borganidan 32 minut kamroq piyoda keldi. Jasur uyiga yetib borguncha qancha vaqt ketdi?

7. Hisoblang.

1 h 30 min + 3 h 45 min 7 h 10 min - 4 h 50 min

6 h 45 min + 1 h 25 min 7 h - 5 h 43 min

1 h 36 min + 2 h 54 min 8 h 40 min - 55 min

8. Sarvar va Umid "Yosh usta" to'garagiga qatnashadi. Mashg'ulot har biri 45 minutdan bol'lgan ikkita darsdan iborat bo'lib, ular orasida 10 minutlik tanaffus bor. To'garakda mashg'ulot qancha vaqt davom etadi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Mantiqiy masalalar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Mantiqiy masalalar, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

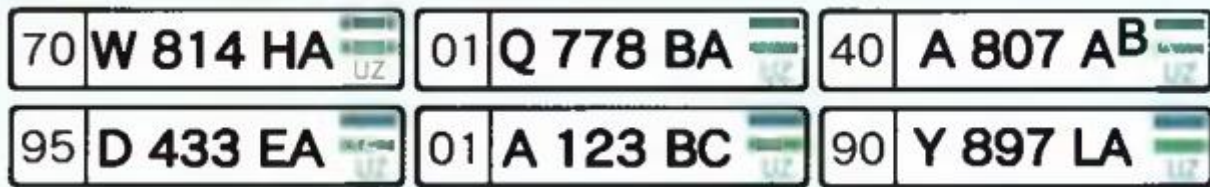
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Rasmda 1 dan 15 gacha bo'lgan sonlarni tartib bilan toping

2. YPX inspektori juda hushyor bo'lishi kerak. Ushbu nomerlarda qaysi raqam ishlatilmaydi?

3. Haydovchi mashina oynasida tez tibbiy yordam masinasining raqamini ko'rdi. Ushbu mashinaning raqami aslida qanday?

4. O'qituvchi ikkita turli xil raqamdan iborat sonni o'yladi. Keyingi raqam avvalgisidan katta. Agar ushbu son o'qilsa, unda ikkala so'z bir xil harf bilan boshlanadi. Bu qanday son?

5. Dasturchilar mantiqiy fikrlashlari kerak. Keyingi son qaysi son bo'lishi kerakligini toping.

1, 2, 4, 7, 11, 16, 22, 29, ...

6. Blits so'rovi.

- a) 3 o'nlik 3 birlikdan qanchaga katta?
- b) 5 birlik 7 o'nlikdan nechta birlik kichik?
- d) 3 yuzlik 10 o'nlikdan qanchaga katta?

6. Blits so'rovi.

7. Otasi ishdan onasidan keyin, qizi onasidan oldin, o'g'li esa singlisidan oldin keladi. Ular uyga qanday tartibda kelishadi?

8. Maktab oshxonasi menyusida kotletlar, sosiska va qovurilgan tuxum bor. Garnir uchun sabzavot, makaron va kartoshka pyuresini tanlash mumkin. Maktab o'quvchisi ushbu to'plamdan qancha turli xil taomlar tuzishi mumkin?

9. So'zana uslubidagi bitta choyshab ikki yil ishlashni talab etadi. Bu necha kun?

10. Futbol jamoasi uchta o'yin o'tkazdi. Ushbu uchta o'yinda u raqiblar darvozasiga 3 ta gol urdi va o'z darvozasidan 1 ta gol o'tkazib yubordi. U bitta o'yinda g'alaba qozondi, bitta o'yinda durang o'nadi, uchinchi o'yinda esa yutqazdi. Har bir o'yin qanday hisob bilan yakunlangan?

11. Sahnani yoritadigan lampalar sofitlar deb ataladi. Har bir harakat uchun ular ma'lum bir tartibda yoqiladi. Keyin qaysi sofit yonishini o'ylab toping:

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Mantiqiy masalalar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Mantiqiy masalalar, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

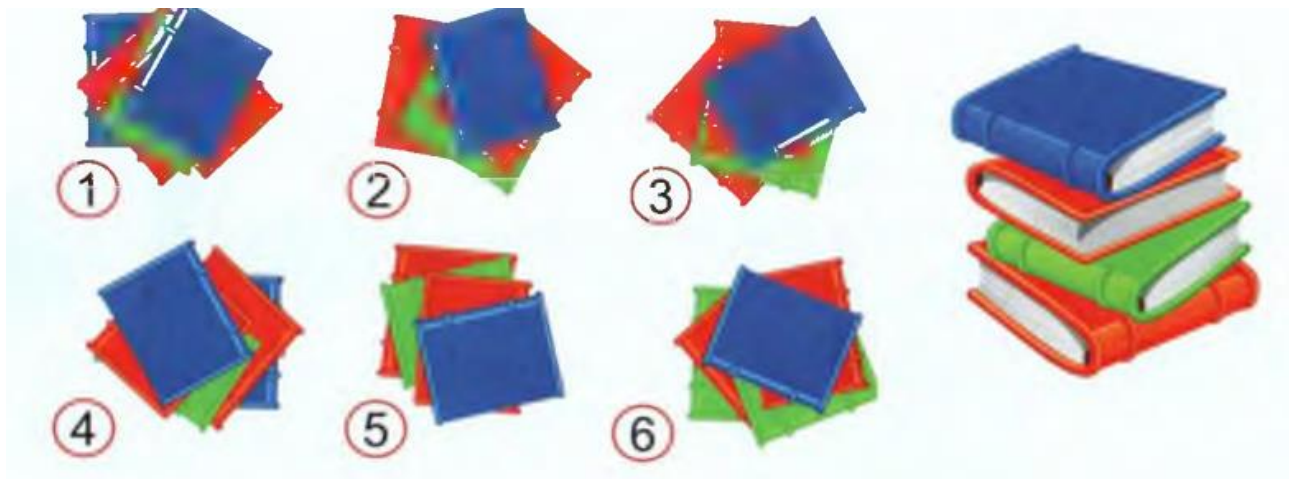
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

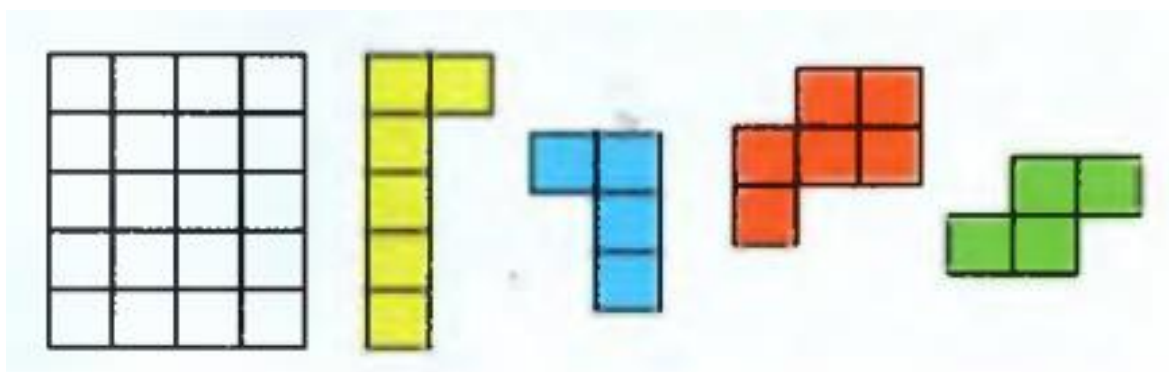
1. Fermerda 15 ta qo'y bor. U to'qqiztadan tashqari barchasini sotdi. Fermerda nechta qo'y qoldi?
2. Sotuvchida bir qop shakar, pallali tarozi va massasi 2 kg,
- 3 kg va 5 kg bo'lgan tarozi toshlari bor. Ushbu to'plam yordamida sotuvchi qanday qilib 4 kg shakar, 6 kg shakar, 1 kg shakar tortishi kerak?

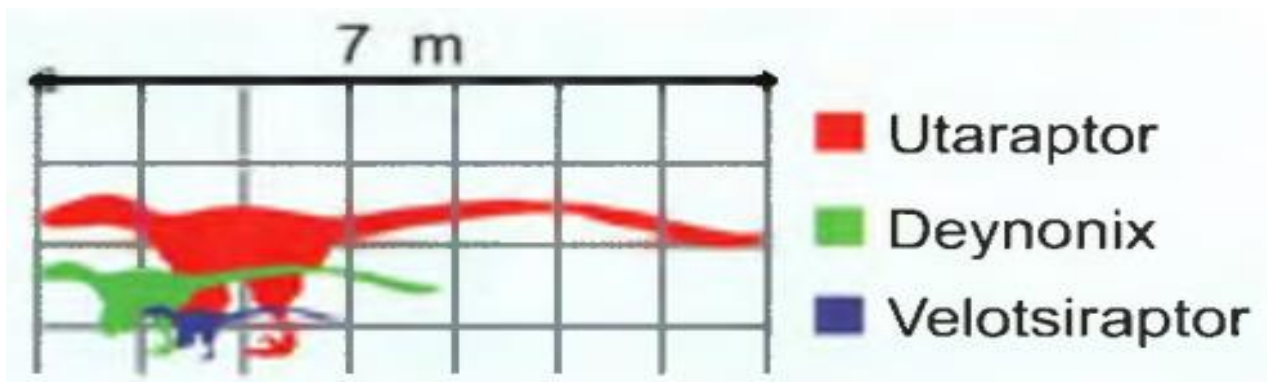
3. Kitoblar q:

4. Sinf o'quvchilari bo'yi bo'yicha saf tortishdi. Safda Axrorning chap tomonida 18 nafar o'quvchi, Axrorning o'ng tomonida esa 8 nafar o'quvchi bor. Sinfdan necha nafar o'quvchi bor?

5. Sxema bo'yicha dinozavrlarning uzunligini aniqlang.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nazorat ishi - 4

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Mantiqiy masalalar, 1000 gacha bo'lgan yangi sonlar bilan tanishtirish. Bu sonlar uchta raqam bilan yozilishi va o'z ichiga yangi xona - yuzlar xonasini olishini o'rgatish. Matematikada amallar operatsiya nomi bilan atalishi haqida tushuncha berish, ma'lum amallarni va yangi matematik amallar o'ylab topishga o'rgatish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika turli kasb egalari o'z ishlarini bajarishlarida qanday yordam berayotganini, olimlar turli fanlarni o'rganishda matematikadan qanday foydalanayotganliklari haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- vaqtni mexanik va elektron soatlarda aniqlashni va vaqt bilan bog'liq operatsiyalarni bajarishga o'rgatish, o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1-bo'lim. Hisoblash

1. Misollarni yeching:

a) $56 + 37 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $84 - 29 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $69 + 21 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $90 - 44 = \underline{\hspace{2cm}}$

2-bo'lim. Sonlar bilan ishlash

2. Sonlarni kichikdan kattaga tartiblang:

18, 9, 25, 14 $\rightarrow$, , ,

3. To'g'ri javobni belgilang:

a) Qaysi son katta?

63 yoki 36? → ____

b) 100 ga qancha qo'shsak 100 bo'ladi?

100 – ____ = **100** → ____

3-bo'lim. Geometrik shakllar

4. Quyidagi shakllarni belgilang (yozib yoki chizib):

a) Kvadrat — ____

b) To'g'ri burchakli uchburchak — ____

c) Doira — ____

5. Kvadratning har bir tomoni 5 sm.

Perimetrini toping: ____ sm

4-bo'lim. Masalalar

6. Masalani yeching:

Maktabda 72 ta daftar bor edi. Keyin 18 ta yana qo'shildi.

Jami nechta daftar bo'ldi? → ____

7. Masala:

Aynur tekkanida 64 ta shokoladi bor edi. U 29 tasini do'konda sotdi.

Nechta shokoladi qoldi? → ____

5-bo'lim. Qo'shimcha topshiriqlar

8. $47 + \underline{\hspace{1cm}} = 100 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$

9. $100 - \underline{\hspace{1cm}} = 58 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)